

mi 86. vers. 1. *Fundamenta ejus in montibus sanctis; Apollinaris, In montibus immaculatis: sequitur quod Maria, sive quā civitas, sive quā terra, centrum, bases suas, & fundamen-tum non habet nisi supra altissimā Trinitatis montes immaculatos: idcirco in ipsis tanquam in suum as-cendebat velocissimè centrum. Exur-gens autem Maria abiit in montana-cum festinatione, ait S. Lucas cap. 1. vers. 39. Quæ verba sic perbellè ex-pendens noster Ossunensis in sanctuario suo Biblico, ferm. 23. hæc scri-
bit: Sunt & montes altiores divi-næ personæ in quos denique ascen-dit Maria. :: Ascendit ergo Maria in montana divinarum Personarum per cognitionem naturalem cum Deo, quam solummodò habent di-vinæ Personæ: nisi quod cognatio Mariæ præsupponit gratiam, & in hoc exceditur à Deo. :: Ascendit ergo in montana divinarum Per-sonarum per naturalem ac spiritua-lém & gratificam cognitionem cum Deo; nam & tunc, ut piè creditur, vidi essentiam Dei. Haec tenus Ossunensis. Ut enim Mariæ terra occulta semper esset Deo Trino vicina, & ipsam (etsi per transennam quotidie) videret Divinam essentiam, pelagus infinitum substantiæ, tanquam suum centrum & firmissimam basim; illam tamen, teste Psalmista in sententia Patrum, Psal. 23. vers. 2. Dominus super maria fundavit, & super flumi-na preparavit eam: quippe juxta ri-vulos aquarum, ut exponit Rabbi Ben-Silham. Fundamenta enim Mar-iæ, & ejus omnimoda ædificatio, centri sui punctum habet super Dei mare, & juxta Sanctissimam Trinitatis rivulos, ut ferè semper in suum Dei-para tenderet fundamentum. Canti-cor. 5. vers. 12. scriptum est: Oculi ejus sicut columba super rivulos aquarum. Quem locum sic tangit Richardus Laurentius lib. 5. de laudib. B. Ma-riæ, col. 343, lit. C. & D. Sic oculi Vir-ginis per simplicitatem, & innocen-tiam columbini perspicaciter consciunt in speculo Trinitatis præterita, præ-sentia & futura. Nec mirum, quando Trinitatis Sanctissimæ rivuli in Mar-iæ descendebant, tum ut à tota ir-rigaretur, & fecundaretur Triade: tumque ut in ipsis, tanquam in spe-*

Lucæ c. i.

Minotita.
Mones in
quos ascen-dit Maria
sunt tres
Divinae Per-
sonæ.

Psal. 23.

Cant. c. 5.

Richard.
Laurent.
Maria über
rivulus Tri-
nitatis fun-
data & fi-
xa.

culo intimo, propinquo & proximo cuncta videret. Id lepidè probat celebris illa Sanctæ Gertrudis visio, quam illa refert lib. 4. cap. 12. Cum enim suo in monasterio Salutatio An-geli, Ave Maria, decantaretur solemniter, de se ipsa affirmat, quod vidit tres rivulos efficacissimos procedentes à Patri, Filio, & Spiritu-Sancto, cor Vir-ginis Matris penetrare suavissimo im-petu. Id jam de Maria erga Trinitatem, & de Trinitate erga Mariam præcinerat Regius Vates Psal. 45. Monitanus. vers. 5. juxta Montani & Felicis translationes: Rivi, sive rivuli, impe-tu exhilarabunt civitatem Dei. Rivuli, inquam, Sanctissimæ Triadis Mar-iam usque ad ipsam Trinitatem as-cendentem meritis, & ipsam Tri-
adem glorificantem & exhilarantem opere (sicut latantium omnium, &c. ex num. 253.) nunc ipsam reciproce lètanter Deiparam exhilarant, & no-vis gloriae fœcundant fluentis.

S. Gertrud.

Psal. 45.
Montanus.
Felicis.

257.

Maria ergo, utpote levissima nu-bes, tanquam in suum naturale cen-trum ascendit ad Trinitatem, ut ibi suummet tabernaculum ipsa reponat, in qua anteà tota Trinitas suam man-sionem, & tabernaculum repouuerat: dicit enim Augustinus apud nostrum Joannem de Cartagena tom. 4. homil. 18. quod Maríæ totius Trinitatis est vivum tabernaculum. Hoc postquam tota Trinitas sanctificavit, illo in Psalmo dicente Psalmista de flumi-num trium Personarum impetu: San-ctificavit tabernaculum suum Altissi-mus; ubi ex Flaminio & Apollinare legimus, Altissimus sacrarium suum pu-rum posuit: altissimus Pater, altissimus Filius, altissimus Spiritus-Sanctus, suum sacrarium (dum purum posuit) altissimè sanctificavit: ex quo Maria etiam Altissima, non potuit non as-cendere, nisi usque ad ipsius altissimæ & Sanctissimæ Trinitatis thro-num, ut in proprium tabernaculum causâ reciprocæ gratificationis; hoc ipsa Virgo suis labris purissimis con-fitetur apud Ecclesiasticum cap. 24. Ecles. vers. 7. dicens: Ego in altissimis habi-tavi. Ubi Syriaca apposuit lectio, Ego in summis sublimitatibus fixi taberna-culum meum. Et cur Maríæ suum do-micilium, domum, & habitaculum non solum in altissimo figit cœlo, aut in supremo Dei solio: sed pluraliter dicit,

Maria ta-
bernaculum
vivum Tri-
nitatis, &
illius facra-
rium.

Flaminio No-
bilis Apollini-
nar. Psal. 45.
vers. 5.

Syrus.
Franc. Va-
tab.
Genet. c. 6.

cap. 24.
Syriaca.

258.

dicit, in altissimis, in suis sublimitati-bus? Sanè, quia altissima Trinitas, quæ in Maria anteà fixerat suum ta-bernaculum, & sedem in requie, (est enim Maria aula summa Trinitatis & requies, ex S. Bonaventura in minori suo Psalterio,) cupiens eadem ferè gloria, sede, aulâ, & requie glorifi-care Deiparam, non alibi ipsi assignat tabernaculum sancta Trinitas, nisi in suis altissimis, & summis trium Personarum sublimitatibus; ut quæ inter creaturas altissima Maria, quæ Altissimo præstabilit requiem, altissimam in ipsa Trinitate quietem possi-deat, & gloriosissimam sedem: utpote quæ jam sua jecerat fundamenta in montibus altis & sanctis gloriosissimæ Triadis. Proficit nobis suis ver-bis Caroli V. Ecclesiastes noster Franciscus Ossuna tract. super Missus est, p. 2. ferm. 24. Dominica 4. Adven-tus, ubi sic Maríæ nomine loquitur: Ego in altissimis habitatvi, scilicet Patre, & Filio, & Spiritu-Sancto, apud quos prævisa, & preservata sum: & thronus meus eburneus, id est digni-tas Conceptionis purissime, in columna nubis, in humanitate filii mei. Habita-bant Summa Triados Personæ in Maria veluti in suo Triclinio & ta-bernaculo summè, & à Conceptionis ejus instanti sanctificato; & jam Mar-ia mons & domus Domini in vertice montium SS. Trinitatis pro præpara-to tabernaculo, requie & mansio-ne, ipsas sublimitates summas Personarum trium habet pro solio, & pro mansione tria.

Quia Maria summa sua puritate, innocentia, & meritis, veluti ante sœcula in electione, & in tempore à Conceptione, in suo sanctissimo pe-store & mundissimo corde trinam mansiuncularum præparaverat, ad to-tius Trinitatis confessum, mansio-nem & requiem: hinc unum ex Mar-iæ epithetis apud Patrēs est, Arca Noë. Nam sicut illa materialis arca in sua constructione & fabrica in tres mansiones erat divisa sive compartita, ut adnotant Syrus & Vatablus ad cap. 6. Genesos, vers. 16. Sic Virgo Maria, Arca mystica Divini Noëmi Christi, tribus fuit in anima, pectore & corde compacta mansionibus; quippe Fidei Virginalis, Conjugalis Spei, & Charitatis Viduialis: nam R.P. Mart. del Castillo. Paneg. Mar.

sursum mā.
funiculae.

Hesychius.
Maria, ar-
ea Noë my-
stica, tribus
mansioribus
compacta,
pro persona-
rum Tri-
tatis glorio-
sissima re-
quie.

Franc.
Mayr.

Maria Arca
totius Trini-
tatis.

Hesychii au-
thoritas
enodatur.

Maria quo
sensu ab ali-
quibus lan-
data ut com-
plementum
SS. Trinita-
tis.

Dd

nitas

nitas ipsa suimet est complementum: sed intelligitur complementum, sive plenitudo effectiva à Trinitate respetu Mariae: ita ut tam ipsa Maria, quam ejus charismatum & gratiarum complementum, seu plenitudo sit effectivè à tota Trinitate, & totius Triadis mirabile in plenitudine opus. Hanc Hesychii intelligentiam textus fulcio verbis Psalmistæ Psal. 23. vers. 1. ubi Græcè legimus: Τόποι γένεσις εργάσια αὐτοῦ. Toū kyrion gē kaī tō plérōma astees. Nempe, Domini (est) terra, & plenitudo ejus. Ubi, ut intueris, eadem vox in neutro Græcè, to plérōma, apponitur leco plenitudo, sive complementum, quæ posita reperitur in Hesychio. Sic etiam invenies in Paulo ad Galatas scribente cap. 4. vers. 4. Itaque Maria (aut sacra Arca, aut benedicta terra,) & plenitudo ejus, sive totius ejus perfectionis complementum, effectivè à Deo Trinitate est; & possessivè ipsa est sanctissimæ Trinitatis plenitudo & complementum ei in gratiis & perfectionum donis à Trinitate concessum. Dices Hispanicè: Es María el lento de las maravillas de Dios: es el colmo y complemento de los dones y favores de toda la Santissima Trinidad.

259. Cupis scire quantum fuerit hoc Trinitatis operis erga Mariam complementum, & quam habuerit gratiarum & charismatum plenitudinem à tota Trinitate impertitam, utpotè tabernaculum, aut specimen, quod tota Trinitas ad sui requiem & representationem præparabat? Ausculta Bernardum serm. de B. Maria, ubi hæc habet: Sancta quoque Trinitas Virginem sibi sanctificavit, ac templum sanctissimum consecravit, hōspitiumque mundissimum sibi præparavit, thalamum quoque, de quo Sponsus præ filiis hominum speciosus, ad publicum procederet, decenter præornavit. Neque enim Pater abesse potuit, ubi ejus Spiritum, & Filium cooperari voluit. Pater ergo in consecratione Virginis exhibuit charitatem: Pater lumen exhibuit rationis, Filius cinerem humiliationis, Spiritus-Sanctus oleum dilectionis. Pater exhibuit potentiam, Filius sapientiam, Spiritus-Sanctus omnium virtutum gra-

D. Bernar-
dus.
Trinitatis
plenitudo
donorum &
charismatum
erga Mariam,
quam mag-
na fuerit.

Psalm 23.

Ad Galat.
cap. 4.

,, tiam. Pater authoritaem contra peccatum, Filius humilitatem contra mundum, Spiritus-Sanctus charitatem erga Deum & proximum. Filius carnis mortificationem, Spiritus-Sanctus compunctionem. Pater cœlestium contemplationem, Filius docuit eam divina operari, Spiritus-Sanctus amare & amari. Pater cœlestia contemplari, Filius eam erudit, Spiritus-Sanctus provehit. Pater eam perficit, Filius eam purificat, Spiritus eam pacificat. Pater eam honorificat, &c. Hæc Bernardus. Ergo in Maria, veluti in Parvula sanctissime Triadis, elucet semper Sol: in ipsa tanquam in pellicido speculo continuò radiat suo operum splendore sanctissima Trinitas: ut ubi Mariam, vel ejus repliceris effigiem; ibi semper adsit Trinitatis Beatissimæ hieroglyphicum, ibi semper invenias glorificatam Triadem. In Maria ergo, sive inclusivè per gratiæ assistentiam, sive representativè per egregium sui specimen, sanctissima tota redolat Trinitas. Cantic. cap. 4. vers. 1. sic Sponsus dilectam alloquitur: Favus distillans labia tua Sponsa, mel & lac sub lingua tua: & odor vestimentorum tuorum sicut odor iherus. Trina panegyri Sponsa dicata dilecta, Maria ab Sponsa laudatur; quippe in labiis, in lingua, & in odore frangantissimo vestium: ut tota Trinitas, quæ Mariam decorat, in Deipara panegyri respendeat. Adest Victorinus Hugo tom. 2. serm. de Assumpt. dicens: Tota Trinitas venit ad Virginem, qua suscep- perat in labiis ab ore Patris osculum: suscepit in lingua Patris Verbum: & in unguentis Patris & Verbi Spiritum. Nec à triplici laude Sponsæ desistit amatus sacer, Canticor. 6. vers. 3. ibi Cantic. c. 6. enim eam alloquens inquit: Pulchra es amica mea, suavis & decora sicut Jerusalem. Rabbi Selomo, Beffonius, Rabbi Se- & alii legunt, Formosa, venustra, & lom. elegans es socia mea, sodalis mea, amica mea, sicut Jerusalem. Exornatur & extollitur Maria triplici venustate, scilicet pulchritudinis, suavitatis, & decoris; & hoc tanquam Patris æterni socia, æterni Filii Sodalis, & Spiritus sancti amica & dilecta: ut tam in laudibus, quam in epithetis Mariæ pulchræ, suavis, & decora

Maria Tri-
nitas spe-
cimen, ubi
que ipsam
Triadem in
serpresen-
tat. Cantic. c. 4.

Tina laus
Maria pane-
gyrim reve-
lat Trinitas.

decoræ sicut Ierusalem, tota Trinitas Sanctissima revelata, gloriose omnibus innotescat. Idcirco ut amplius Triadis gloria resplendeat pateatque gentibus per Mariam, ista Jerosolymæ coæquatur, decora sunt Ierusalem. Inibi Alanus de Rupe sic fatur: Quid igitur versus Ierusalem, quam gloria Virgo, in qua pax pectoris, & pax aeternitatis. Atqui de nomine Ierusalem (ex etymologia pacis) sic loquitur D. Hieronymus epist. 17. ad Paulam, & Eustochium, alias Marcella dicata: Ierusalem in tribus nominibus Trinitatis demonstrat fidem. Iebus, Salem, & Ierusalem appellatur. Primum nomen calcata, secundum pax, tertium visio pacis. Et post conculcationem, ad pacis visionem erigimus, ex quo Salomon, id est pacificus, in ea natus est, & factus est in pace locus ejus. Etenim si materialis illa civitas, Trinitatis fidem & mysterium suo demonstrat & arguit in nomine; quantò excellentius & amplius mystica Ierusalem Deipara, a semetipsa per humilitatem calcata & conculcata, in qua, & ex qua pacificus Salomon est natus Christus, sua pectoris & aeternitatis fide sacram Triadem deliveabit? Eccinè quale Maria est cum Trinitate commercium? Vix enim Maria in sacris proponitur hieroglyphicum, cum illico ex ipso, & in ipso per pulchrum Triadis Sanctissimæ exurgit specimen: statim mens pia in mysterium fertur Trinitatis pectoris & animi firma fide.

De Maria Magister Alanus Varenius serm. 5. in Virg. Maria laudes, sic loquitur: Hac illa sublimis, hac super omnia exaltata Mater & Virgo, que post Dominum Iesum-Christum, splendor quidam gloria Divine, & similitudo utcumque proxima supersancta & tardavias, id est omnisancta, Trinitatis est. Splendorem Divinæ gratiæ nemo alter expressius vidi antiquitus quam sacer Moses in spineto flammigerò & rubo ardente, ut Exodi 3. vers. 2. refertur: Apparuitque ei Dominus in flammis ignis de medio rubi: & videbat quod rubus arderet, & non combureretur. Profectò quia Maria ex communi Doctorum placito, Rubus ardens incombustus est; tam rubus, quam flam-

R.P. Mart. del Castillo, Paneg. Mar.

260.

Alan. Va-
reña.

Maria si-
militudo
proxima
Trinitatis,
& glorie
divina spie-
ctor.

Exodi. 3.

ma in rubo, utpotè in Deipara symbolo, gloriæ divinæ splendoris evulgant, quia flos, spinei gloria, erat ipsa in figura Parens, ex Adamo Victorino in Prosa de Assumpt. Nequivit in rubo, aut in flamma Maria delineari typus, quin illico ex ipsa flamma, sive ex rubo, Sancta Trinitas inclaresceret. Audiuit enim statim ipse Moses, Dei nomen interrogans, ipsum ex Maria progignentibus viris, in Trinitate responsum vers. 6. sic datum: Ego sum Deus Patri tui, Deus Abraham, Deus Isaac, & Deus Jacob. Et cur dum Trinitatis personarum inclaret numerus, non aliorum Patrum se Deum nuncupat in rubo Dominus, sed solummodo progenitorum Deipara? An ut totius Trinitatis revelatione, jam à saeculis ante Mariæ ortum, ipsi debita revereatur? Profectò si rubus ardens Maria est, ex Proclo orat. de Nat. Dom. Ephram orat. de laudib. Mariae Virginis, Bonaventura num. 7. de laudibus Mariae, Hesychio orat. 2. de Deipara, Chrysippus orat. de Deipara, Adamo citato; in Prosa de Purificatione, & aliis;

Adam Vi-
ctor.
Maria glo-
riois spinei
flamme.

Exodi. 3.

S. Proclus.
Ephram.
D. Bona-
vent.

Hesychius.
Chrysip-
pus.
Adam, Vi-
ctor.

D. Petrus
Dam.

Dominus in ru-
bo se Trini-
tatem inum-
scit
subscire,
Mysti revoc-
ari.

D. d. de